

Játék-Szín Regulái. Az első magyar színtársulat törvényeit 1793-tól kezdve így nevezték el. A cikkely 24 pontból állott. Természetesen német minta szerint készült.

Játékszíni alkotvány-nak hívták az első színtársulat törvényeit. (Latinul: constitutio.) Készítette gróf Ráday Pál felhívására Kármán József, 1792-ben.

Játékszíni-cédula volt a színlap régebbi elnevezése. (1837-ben, a Nemzeti Színház megnyitási évében is így nevezték. V. ö. Cédula. Játékcédula. Játékot jelentő cédula. Színlap.)

Játékszíni Krónika. Az egykorú fővárosi lapok ilyen című rovatban közölték a színikritikákat. (Lásd: Honművész, Honderű, Athenaeum, Regélő évfolyamait.) Ma a »Színház és művészet« a rovat címe.

Játékszíni küldöttség volt a címe annak a deputációnak, mely Pesten 1827-ben alakult meg; céljával kitzte azon módokról tanácskozni, »a melyek az anyai nyelv pallérozására és előmozdítására és ez által a Nemzet díszére célozó intézetnek ha vajjon és mi módon lehető foganosítására szolgálhatnának«, továbbá: »mi módon lehetne azt foganosítási és állandó módon kimunkálkodni, hogy a magyar játszó társaság a pesti nagy játékszínen felváltva a német társasággal játékdarabjait előadhatná.« Tagok voltak: gr. Festetich János, gr. Wartensleben Károly, b. Podmaniczky Károly, b. Orezy György, Szentkirályi László, Kovách György, Jankovits Miklós, Mérey László, Dóry László, Fáy András, Revitzky Imre, Hanzéli Márton, Boráros János, Steinbach Ferenc és Kiss László.

Játékszíni nefelejts. A régi vidéki sűgök gyakran így nevezték el az évad végén megjelent almanachjukat, melyekben megírták a társulat történetét, annak névsorát, közölték a legsikerültebb színdarab anyagát, egy-egy jelesebb költeményt, stb. (Lásd erről bővebben: Almanach címszót.)

Játékszíni Tudósítások. Ez volt a címe az első magyar színészeti szakköz-

lönynek. Szerkesztette gr. Csáky Tivadar, Kassán. Megjelent 1830-ban. De csak 16 szám jelent meg belőle; részvét hiánya miatt megszűnt. (V. ö. gr. Csáky Tivadar.)

Játékszíni-választmány-nak hívták a Nemzeti Színház első dramaturg-karát. Megalakult 1843-ban. A tagok nevei: Bajza József, Erdélyi János, Gaál József, Kuthy Lajos, Nagy Ignác, Toldy Ferenc, Tóth Lőrinc, Vachott Sándor, Vajda Péter, Vörösmarty Mihály. Később: Frankenburg Adolf és Czuczor Gergely. (V. ö. Dramaturg.)

Játszani szó a színész munkáját fejezi ki, midőn valamely színdarabban mások mulattatására és gyönyörködtetésére előad valamit, azaz: szerelmest, hőst, bohócot, jobbágyot, urat, szolgát játszik. (Lásd: Jádzás.)

Játszó. A színész neve. (»Be kár hogy ilyen charlatánul nevezik az erkölts Tanítóit.« »Magyar Kurir«, 1819. október 26., 266. oldal.)

Játszóhely. A színpad neve. Előbb a német »Bühne« járta.

Játszó személyek kötelességei. Az első magyar színtársulat ügyrendjét 11 pont szabályozza; e cikkely »Játszó személyek kötelességei« címet viseli. E törvényeket kötelezőleg minden színész aláírta 1792. december 19-ik napján. (Aláírta: Kelemen László, Pesthy László, Rózsa Márton, Sehy Ferenc, Láng Ádám, Papp Gábor, Varsányi Ferenc, Pataki Benedek, Várady Mihály, Bagoly Antal, Ernst Mihály, Moór Anna, Termetzky Franciska, Liptay Mária, Török Magdolna, Kelemen Erzsébet.)

Játszó személyek törvényes cikkelye. Ez is volt a címe az 1792-es években hozott színházi törvényeknek. (1793-ban új neve: Játék-Szín Regulái.)

Játszó-szín. A színház neve 1792-ben. De mondták így is: Játéknézőhely. (Játszó hely, nézőhely)

Játszó-társ. A szereplő-társ (partner) neve az 1793-as színházi törvénykönyvben.